

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3CoCsp/11/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123219947
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:6123219947.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Martina Barana a JUDr. Kataríny Krochtovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o. so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o. so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: B. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX I. XX, zastúpený Mgr. Ondrejom Barnom, advokátom so sídlom Zámocká 34, 091 01 Stropkov, IČO: 52 824 837, o zaplatenie 977,96 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov zo dňa 12.10.2023, č. k. SK-2Csp/16/2023-101, takto jednohlasne

rozhodol:

- Potvrďuje rozsudok vo výrokoch II a III.
- Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Nepríberá do konania Občianske združenie VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV so sídlom Šafárikovo nám. 7, 811 02 Bratislava, IČO: 42 362 962, ako osobitný subjekt na strane žalovaného.

II. Žalobu zamietá.

III. Žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou žalobca žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 977,96 eur s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu, Všeobecná úverová banka, a.s. poskytol žalovanému na základe zmluvy zo dňa 27.04.2017 bezúčelový úver vo výške 2.200 eur. Žalovaný svoj záväzok uhrádzať pravidelné mesačné splátky vo výške 65,71 eur neplnil riadne a včas. Nakoľko žalovaný napriek písomnej výzve právneho predchodcu žalobcu zo dňa 24.02.2020 svoj dlh z titulu omeškania splátok nezaplatil, právny predchodca žalobcu dňa 13.05.2020 vyhlásil predčasnú splatnosť pohľadávky z úveru a následne bola pohľadávka na žalobcu postúpená.

3. Vykonaným dokazovaním prvoinštančný súd zistil, že žalobca nepreukázal relevantnú písomnú výzvu banky tak, ako ju má na mysli ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Za takúto výzvu sa nepovažuje výzva jeho právneho predchodcu zo dňa 13.05.2020 (výzva na predčasne splatenie zostatku úveru s príslušenstvom), ani „Tretia upomienka“ zo dňa 24.02.2020. Uvedené výzvy obsahom ani účelom nie sú výzvou v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Ide len o upozornenie žalovaného na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, teda o úkony vyžadované v ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka na to, aby bolo možné úver predčasne

zosplatniť. Uvedená výzva má náležitosti upozornenia v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a nemá náležitosti písomnej výzvy banky podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, čo je logické, keďže sa ňou sledovalo niečo úplne iné ako výzva v súvislosti s postúpením pohľadávky, ku ktorému malo dôjsť až po dvoch rokoch od tejto výzvy (03.03.2022). O výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách nemôže ísť už len preto, že žalovaný v nej bol vyzvaný na úhradu dlžnej sumy ako nedoplatku na splátkach v čase, keď ešte neskôr postupovaná pohľadávka ani nebola splatná. Keďže postúpiť možno len pohľadávku banky, ktorá je splatná, tak aj výzva v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách sa má týkať už splatnej pohľadávky. Súd prvej inštancie pre úplnosť dodal, že písomnú výzvu banky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách nemožno považovať oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru. O to menej by za takú výzvu bolo možné považovať ešte len upozornenie na možnosť predčasného zosplatnenia úveru. V tejto súvislosti dal do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17CoCsp/47/2020. Keďže žalobca nepreukázal splnenie zákonných podmienok postupiteľnosti bankovej pohľadávky, nepreukázal riadnu písomnú výzvu banky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách a jej riadne doručenie žalovanému, nemohlo dôjsť ani k platnému postúpeniu pohľadávky, čím žalobca nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitimitáciu, a preto súd žalobu II. výrokom zamietol.

4. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 255 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a keďže žalovaný bol v konaní plne úspešný, priznal mu plnú náhradu trov konania (100 %) voči neúspešnému žalobcovi (výrok III. rozsudku).

5. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie v časti, v ktorej súd žalobu zamietol, podal odvolanie žalobca, a to z dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. b), f), h) z. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), teda že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Tvrdil, že došlo k splneniu zákonných podmienok pri postúpení pohľadávky podľa ust. §92 ods. 8 zákona o bankách a v konaní bolo nesporne preukázané, že právny predchodca žalobcu dodržal všetky podmienky, ktoré mu bližšie uvedené ustanovenie ukladá. Vo vzťahu k aktívnej vecnej legitimitácii uviedol, že v konaní bolo preukázané, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve banky v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, a teda bolo preukázané, že zo strany právneho predchodcu žalobcu nedošlo k porušeniu ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Zdôraznil, že napadnuté rozhodnutie nezohľadňuje judikatúru najvyšších súdnych autorít, pokiaľ ide o obsahové náležitosti výzvy podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, ako aj či výzvou možno rozumieť podanie, ktorým veriteľ vyhlasuje splatnosť pohľadávky. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/165/2022 z 27.09.2023, uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5CoCsp/11/2023 zo dňa 18.10.2023, sp. zn. 17CoCsp/47/2022 z 28.09.2023 a uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoCsp/13/2022 zo dňa 17.08.2022. Žalobca v tejto súvislosti zdôraznil, že preukázal doručenie výzvy „Tretia upomienka - pokus o zmier“ zo dňa 24.02.2020 a výzvy na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 13.05.2020, ku ktorým pripojil doručenkú, podací hárok a trasovanie zásielky z webového portálu Slovenskej pošty, preukazujúce odoslanie a doručenie týchto výziev. Žalobca má preto za to, že na základe uvedených výziev bol nepochybne postupca oprávnený postúpiť pohľadávku na žalobcu. K postúpeniu pohľadávky došlo až zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 13.11.2020, a preto je nepochybné, že žalovaný bol v omeškaní s plnením peňažného záväzku nepretržite dlhšie ako 90 dní. Teda boli kumulatívne naplnené podmienky uvedené v ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách na postúpenie pohľadávky na žalobcu. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil, žalobe vyhovel, resp. aby ho zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si uplatnil trovy konania.

6. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

7. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je správne. Prvoinštančný súd vydal rozhodnutie, s ktorým sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje, na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia poukazuje a len pre zdôraznenie správnosti tohto rozhodnutia, vzhľadom na odvolacie námietky žalobcu, navyiac k veci udáva:

8. Z predmetu tohto konania vyplýva, že medzi právnym predchodcom žalobcu (Všeobecná úverová banka, a.s.) a žalovaným bola dňa 27.04.2017 uzatvorená zmluva o poskytovaní spotrebiteľského úveru („Flexi pôžička“), na základe ktorej pôvodný veriteľ poskytol žalovanému finančné prostriedky (č. I. 40 - 44). Dňa 13.11.2020 bola uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávok medzi postupcom - Všeobecnou úverovou bankou, a.s. a žalobcom EOS KSI Slovensko, s.r.o. (č. I. 17 - 31). Závazkový vzťah, ktorý je predmetom tohto konania je regulovaný špeciálnou právnou úpravou z. č. 483/2001 Z.z. o bankách a doplnení niektorých zákonov.

9. Na to, aby takáto banková pohľadávka mohla byť platne postúpená na žalobcu, je potrebné, aby boli splnené predpoklady vyplývajúce z § 92 ods. 8 zákona o bankách, kde sa špeciálne ustanovujú podmienky aj s poukazom na zabezpečenie bankového tajomstva pri postupovaní takejto pohľadávky na iné (nebankové) subjekty. Na posúdenie platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky bolo potrebné vyhodnotiť, či k postúpeniu pohľadávky došlo platne a či boli dodržané všetky zákonom predpokladané náležitosti, ktoré v konečnom dôsledku mali ten následok, že žalobca, spoločnosť EOS KSI Slovensko, s.r.o. nadobudla na základe hmotnoprávných úkonov túto bankovú pohľadávku a stala sa jej vlastníkom a môže si uplatňovať všetky práva vyplývajúce z pôvodného záväzkového vzťahu, ktorý mal bankový charakter. Uvedené okolnosti sa v súdnom spore prejavujú v aktívnej vecnej legitímácii žalobcu. Nedostatok aktívnej vecnej legitímácie spôsobuje, že žalobcovi nevznikli práva, ktoré si uplatňuje. Na to, aby bolo možné rozhodnúť a priznať žalobcovi uplatňované právo z bankovej pohľadávky, musí mať také hmotnoprávne postavenie, z ktorého žalobcovi priamo vyplýva nárok na uplatňovanie získaného práva.

10. Súd musí v každom štádiu konania v prvom rade skúmať, či strana sporu je alebo nie je aktívne vecne legitímovaná, teda či má právo vyplývajúce z takejto postúpenej pohľadávky, či je pasívne vecne legitímovaná a vznikajú jej povinnosti z práv vyplývajúcich z bankovej pohľadávky. Spôsobilým predmetom postúpenia podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, na ktorý poukázal aj prvoinštančný súd, môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky banky a musia byť kumulatívne splnené v čase postúpenia pohľadávky. Nedodržanie zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona, čo má za následok neplatnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky.

11. Žalobca považoval za výzvu v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách „Tretiu upomienku - pokus o zmier“ zo dňa 24.02.2020 (č. I. 64 spisu). Takéto tvrdenie žalobcu neobstojí, pretože „Tretia upomienka“ bola realizovaná na úplnom inom právnom základe, a to na podklade § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka a nie na podklade § 92 ods. 8 zákona o bankách, pretože jedná sa o výzvu na plnenie s následkom zosplatnenia celého úveru a nie s následkom postúpenia pohľadávky inému subjektu, ako to vyžaduje ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Žalobca ďalej svoju aktívnu vecnú legitímáciu odvodzoval od výzvy na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 13.05.2020 (č. I. 55 spisu). Odvolací súd však uvádza, že túto nemožno považovať za výzvu v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, nakoľko táto neobsahuje upozornenie na omeškanie, resp. neobsahuje upozornenie, pre ktorú splátku (jej výšku) došlo k zosplatneniu úveru. Ide o jednostranný právny úkon, ktorým je vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Nakoľko konečná splatnosť spotrebiteľského úveru, ako to vyplýva zo zmluvy o úvere zo dňa 27.04.2017 bola dohodnutá ku dňu 12.04.2021 (č. I. 40) postúpenie práv vyplývajúcich zo zmluvy o úvere na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 13.11.2020 uzatvorenej medzi VÚB, a.s. a žalobcom, bola neplatným právnym úkonom.

12. Keďže žalobcom nebolo preukázané naplnenie všetkých predpokladov platného postúpenia pohľadávky tak, ako to vyžaduje § 92 ods. 8 zákona o bankách, nie je možné považovať postúpenie pohľadávky za platné, a to s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka. So zreteľom na vyššie uvedené skutočnosti má odvolací súd za to, že táto podmienka pre platné postúpenie bankovej pohľadávky v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách splnená nebola. Štylizácie vety „...ak je napriek písomnej výzve banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní...“ možno vyvodit', že omeškaniu dlžníka viac ako 90 kalendárnych dní musí predchádzať písomná výzva banky. Iný výklad tohto ustanovenia preto ani neprechádza do úvahy.

13. V kontexte uvedeného je potrebné si uvedomiť, že podľa zásad platného civilného procesného kódexu je to práve žalobca, ktorý nesie dôkaznú povinnosť, ktorej cieľom je unesenie dôkazného

bremena na skutočnosti, ktoré tvrdí. V danom prípade je však zrejmé, že žalobca si dôkaznú povinnosť nespĺnil. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že za konania neboli preukázané jeho tvrdenia, a z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci nebola alebo nemohla byť preukázaná. Žalobca má v prvom rade povinnosť tvrdenia. Na podporu svojho tvrdenia v zmysle ustanovenia § 132 CSP je žalobca povinný označiť dôkazy, ktoré podľa jeho názoru môžu prispieť k objasneniu veci a zároveň je povinný ich k žalobe pripojiť, ak to ich povaha pripúšťa. V ustanovení § 185 CSP je zavedený princíp formálnej pravdy, čo znamená, že súd pri rozhodovaní vychádza výlučne z dôkazov, ktoré mu navrhli strany sporu. Súd sa tak nemusí dostať k úplnému zisteniu pravdy, vzhľadom na to, že si o spore môže urobiť svoj obraz iba v rozsahu, v akom mu ho vykreslia strany sporu svojimi tvrdeniami a súvisiacimi dôkazmi.

14. So zreteľom na všetky vyššie uvedené skutočnosti je tak zrejmé, že právny predchodca žalobcu nespĺnil zákonom vyžadované podmienky pre postúpenie pohľadávky v zmysle zákona o bankách, v dôsledku čoho je potrebné postúpenie predmetnej pohľadávky posúdiť ako neplatné. Nakoľko pohľadávka právneho predchodcu žalobcu nebola na žalobcu platne postúpená, žalobca nie je v konaní, v ktorom si uplatňuje pohľadávku z neplatného postúpenia, aktívne vecne legitimovaný, a preto správne postupoval súd prvej inštancie, ak II. výrokom žalobu ako nedôvodnú zamietol.

15. Zároveň, pokiaľ sa žalobca odvolával na viaceré rozhodnutia iných krajských súdov v obdobných veciach, treba uviesť, že nimi nie je odvolací súd viazaný, keďže tieto nepredstavujú ustálenú súdnu judikatúru, resp. rozhodovaciu prax, za ktorú možno považovať predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky.

16. Odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Cdo/266/2020 zo dňa 31.03.2022, v ktorom v bode 27. uviedol cit.: „Z uvedeného je tak zrejmý reťazec úkonov, ktoré musia byť naplnené, aby mohlo dôjsť k postúpeniu pohľadávky. Prvý takýto úkon je písomná výzva banky klientovi, že je v omeškaní s o splnením č o len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Z obsahu oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti (č.l. 18 a 19 spisu) síce sekundárne vyplýva, že žalovaní sú pre prípad porušenia v omeškaní so splatením splátky úveru, ktoré trvá viac ako 3 mesiace, avšak primárne je predmetom tejto výzvy oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Obsah ustanovenia § 92 ods. 8 veta prvá zákona o bankách predpokladá výlučnú a samostatnú písomnú výzvu banky, že je jej klient v omeškaní so splnením č o len časti svojho záväzku. Skrz spotrebiteľského charakteru dojednanej zmluvy o úvere nemožno prisvedčiť oznámeniu o mimoriadnej splatnosti úveru aj charakter výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách.“

17. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie postupom podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky sp.zn. II.ÚS 78/05).

18. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania, ktorý odvolací súd, stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí o trovách konania, postupom podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP, potvrdil.

19. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, ale žiadne trovy odvolacieho konania mu zo spisu nevyplývajú, preto odvolací súd rozhodol, že stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva, čo je v súlade s článkom 17 Základných princípov CSP.

20. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).